

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до Порядку розрахунку середньозважених тарифів
на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб
населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи
місцевого бюджету, її транспортування та постачання»

I. Визначення проблеми

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання» (далі – проект постанови) розроблено Держенергоефективності з урахуванням завдання, визначеного у цілі 9.2 «Українські споживачі та український бізнес сплачують справедливую ціну за якісні енергетичні товари» Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29.09.2019 № 849 та схваленої постановою Верховної Ради України від 04.10.2019 № 188-ІХ.

Дія проекту постанови поширюється на суб'єктів господарювання у сфері теплоенергетики, предметом діяльності яких є виробництво теплової енергії для потреб населення та бюджетних установ.

Загальні засади формування тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням альтернативних джерел енергії, для потреб установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, а також для потреб населення, визначено статтею 20 Закону України «Про теплопостачання».

Відповідно до вимог цього закону розрахунок середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, Держенергоефективності здійснює за адміністративно-територіальними одиницями (Автономною Республікою Крим, областями, містами Києвом чи Севастополем). Розрахунок середньозважених тарифів на транспортування та постачання теплової енергії здійснюється, як середньозважених для всієї території України.

Розрахунок середньозважених тарифів Держенергоефективності здійснює на підставі інформації, отриманої від Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП), та органів місцевого самоврядування, і щокварталу, до 25 числа останнього місяця кожного кварталу, оприлюднює їх на офіційному вебсайті (sae.gov.ua).

Порядок розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 679 (далі - Порядок розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію).

Середньозважені тарифи на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб відповідної категорії споживачів у адміністративно-

територіальній одиниці (Автономна Республіка Крим, області, мм. Київ та Севастополь) розраховуються відповідно до пункту 4 Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію.

Практика реалізація положень цього порядку виявили необхідність його удосконалення.

Однією з величин, яка використовується в формулі для розрахунку середньозваженого тарифу, є діючий тариф на теплову енергію, встановлений суб'єкту господарювання, що провадить діяльність у сфері тепlopостачання у відповідній адміністративно-територіальній одиниці (Автономна Республіка Крим, області, мм. Київ та Севастополь).

На сьогодні підприємства теплоенергетики мають право формувати одноставкові або двоставкові тарифи на теплову енергію.

Двоставкові тарифи на теплову енергію складаються з умовно-змінної частини та умовно-постійної частини.

В Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію відсутній механізм врахування двоставкових тарифів під час розрахунку середньозважених тарифів.

Проект постанови передбачає правове врегулювання цього питання, надає правило врахування двоставкових тарифів під час здійснення розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію.

Крім того, за результатами опрацювання інформації, яку до Держенергоефективності надають органи місцевого самоврядування та НКРЕКП, та на підставі якої здійснюється розрахунок середньозважених тарифів, виникла необхідність визначення суб'єктів господарювання – виробників теплової енергії, інформацію яких необхідно враховувати під час розрахунку середньозважених тарифів.

Основні групи (підгрупи), на які проблеми справляють вплив

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	Ні
Держава	так	—
Суб'єкти господарювання,	так	—
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	ні	—

Проблемні питання, які пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акту, є важливими і не можуть бути розв'язані за допомогою ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами. Чинним законодавством порушені питання не врегульовані.

II. Цілі державного регулювання

Проект постанови спрямований на розв'язання проблем, визначених у попередньому розділі аналізу регуляторного впливу.

Основними цілями його розроблення є створення нормативно-правового

підгрунття для удосконалення єдиного підходу до розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету.

Для досягнення поставленої мети проектом постанови пропонується внести зміни до Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію шляхом його доповнення новим пунктом, в якому визначено механізм врахування під час розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб відповідної категорії споживачів двоставкових тарифів на теплову енергію та визначити інформацію, яку органи, визначені у частині восьмій статті 20 Закону України «Про теплопостачання» надають до Держенергоефективності для проведення розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, її транспортування та постачання окремо для потреб населення, а також для потреб установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету.

Крім того, проектом постанови передбачено, що для розрахунку середньозважених тарифів враховуються дані суб'єктів господарювання, які на момент надання інформації, необхідної для розрахунку середньозваженого тарифу на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, провадять або мають намір провадити господарську діяльність з виробництва теплової енергії, та/або її транспортування, та/або її постачання, і мають діючий тариф на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу (крім теплоелектроцентралей та теплоелектростанцій), та/або її транспортування, та/або її постачання.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.	Така альтернатива не забезпечує досягнення цілей державного регулювання (не забезпечує врегулювання ситуації, оскільки в чинних нормативно-правових актів відсутній механізм врахування двоставкових тарифів на теплову енергію під час розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з природного газу).
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта. Внесення змін до Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання є найбільш прийнятним та ефективним способом, оскільки внесення змін до Порядку розрахунку середньозважених тарифів ліквідує нерегульованість питання щодо врахування під час розрахунку середньозважених тарифів на теплову

природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 679.	енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб відповідної категорії споживачів двоставкових тарифів на теплову енергію.
--	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.	Відсутні. Ситуація залишається на існуючому рівні.	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети.
<p>Альтернатива 2. Прийняття проекту акта.</p> <p>Внесення змін до Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 679.</p> <p>Забезпечує досягнення цілей державного регулювання.</p>	<p>Наявні</p> <p>Вдосконалення норм чинного законодавства щодо тарифоутворення у сфері тепlopостачання.</p> <p>Забезпечення єдиного підходу до розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету.</p> <p>Створення сприятливих умов для збалансованого розвитку ринку житлово-комунальних послуг.</p> <p>Покращення екологічної ситуації за рахунок використання альтернативних джерел енергії.</p>	Відсутні. Реалізація положень акта не потребує додаткових матеріальних чи інших витрат.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.	Відсутні.	Відсутні.
<p>Альтернатива 2. Прийняття проекту акта.</p> <p>Внесення змін до Порядку</p>	Відсутні.	Відсутні.

розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 679.		
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі і середні*	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць.	304	0	0	304
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків.	100	0	0	100

* Оскільки чисельність працівників малих підприємств є незначною (до 50 осіб за календарний рік), припущено, що суб'єктами господарювання, які здійснюють централізоване постачання теплової енергії здійснюють лише середні та великі підприємства.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.	Відсутні.	Відсутні. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети, призведе до нерелевантного підходу до формування тарифів на теплову енергію з альтернативних джерел енергії.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта. Внесення змін до Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її	Наявні Захист суб'єктів господарювання від встановлення тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням альтернативних джерел енергії, на нижчому від передбаченого законодавством стимулюючому рівні. Сприятиме забезпеченню єдиного підходу до розрахунку середньозважених	Відсутні. Реалізації положень акта не потребує додаткових матеріальних чи інших витрат.

<p>транспортування та постачання затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 679.</p> <p>Забезпечує досягнення цілей державного регулювання.</p>	<p>тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, які в подальшому використовуватимуться суб'єктами господарювання під час формування тарифів на теплову енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії.</p>	
<p>Сумарні витрати за альтернативами</p>	<p>Сума витрат, гривень</p>	
<p>Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін</p>	<p>З огляду на альтернативу – залишення існуючої на даний момент ситуації без змін призведе до зменшення доходів підприємств-виробників теплової енергії з альтернативних джерел, зокрема, дефіциту обігових коштів підприємств на оплату палива. В свою чергу зросте ризик дестабілізації проходження наступного опалювального сезону.</p>	
<p>Альтернатива 2. Прийняття проекту акта</p> <p>Внесення змін до Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 679.</p>	<p>Відсутні.</p> <p>Реалізація, передбачених проектом постанови заходів не потребує додаткових матеріальних чи інших витрат для держави, суб'єктів господарювання та громадян.</p>	

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
<p>Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.</p>	1	<p>У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.</p>
<p>Альтернатива 2. Прийняття проекту акта.</p> <p>Внесення змін до Порядку розрахунку середньозважених тарифів</p>	4	<p>У разі прийняття проекту постанови задекларовані цілі забезпечать повною мірою досягнення поставленої мети щодо: забезпечення єдиного підходу до розрахунку</p>

<p>на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 679. Забезпечує досягнення цілей державного регулювання.</p>		<p>середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, які в подальшому використовуватимуться суб'єктами господарювання під час формування тарифів на теплову енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії; сприятимуть забезпеченню фінансової спроможності підприємств альтернативної теплоенергетики; забезпечення безперебійного надання комунальних послуг з централізованого опалення.</p>
---	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p>Альтернатива 2. Прийняття проекту акта Внесення змін до Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 679. Забезпечує досягнення цілей державного регулювання.</p>	<p>У разі прийняття проекту постанови для <u>держави та суб'єктів господарювання</u> вигода заключатиметься у вдосконаленні норм чинного законодавства; забезпеченню єдиного підходу до механізму розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з природного газу; дозволить збалансувати інтереси суб'єктів господарювання в сфері альтернативної теплоенергетики в частині формування тарифів на теплову</p>	<p>У разі прийняття проекту постанови групи, на які положення постанови матимуть вплив не нестимуть ніяких додаткових матеріальних та інших витрат.</p>	<p>У разі прийняття проекту постанови задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить зрозуміле загальне регулювання, не примножуючи кількості нормативно-правових актів з одного питання.</p>

	енергію.		
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін. Спосіб оцінюється як такий, що потребує вдосконалення.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, очікуються витрати для держави у вигляді зростання ризику виникнення ситуацій зі зривом безперебійності надання комунальних послуг з централізованого опалення населенню та бюджетним установам в опалювальний сезон. Для суб'єктів господарювання залишення існуючої на даний момент ситуації без змін призведе до зменшення доходів підприємств-виробників теплової енергії з альтернативних джерел; може спровокувати дестабілізацію проходження опалювального сезону.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети та не вирішить питання забезпечення єдиного підходу до розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, які в подальшому використовуватимуться для формування тарифів на теплову енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта Внесення змін до Порядку розрахунку	Прийняття постанови забезпечить повною мірою досягнення задекларованих цілей стосовно створення нормативно-	Зовнішні чинники відсутні. Акт буде розміщений на офіційному веб-сайті Держенергоефективності

<p>середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.09.2017 № 679.</p> <p>Забезпечує досягнення цілей державного регулювання.</p>	<p>правового підґрунтя для вдосконаленні розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з природного газу.</p>	<p>www.sae.gov.ua що сприятиме поінформованості суб'єктів господарювання та</p> <p>органів місцевого самоврядування з основних положень акта.</p>
<p>Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін. Спосіб оцінюється як такий, що потребує вдосконалення.</p>	<p>Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення цілей з врегулювання ситуації, яка склалася щодо розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу.</p>	<p>Зовнішні чинники впливу на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні.</p>

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проект постанови передбачає під час розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію врахування двоставкових тарифів на теплову енергію, вироблену з природного газу, та даних суб'єктів господарювання, які на дату надання інформації провадять або мають намір провадити господарську діяльність з виробництва теплової енергії, та/або її транспортування, та/або її постачання, і мають діючий тариф на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу (крім теплоелектроцентралей та теплоелектростанцій), та/або її транспортування, та/або її постачання.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

На сьогодні органи місцевого самоврядування та НКРЕКП несуть матеріальні затрати, які складаються із затрат на забезпечення підготовки та подання до Держенергоефективності відповідної інформації, необхідної для розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням альтернативних джерел енергії, для потреб населення та бюджетних установ.

Для виконання вимог регуляторного акта додаткові витрати для органів

місцевого самоврядування та НКРЕКП не прогноуються.

Виконання вимог проекту Закону, як регуляторного акта, усіма суб'єктами оцінюється вище середнього.

Утворення нового структурного підрозділу в органах місцевого самоврядування не передбачається. Адміністрування процесу передбачається здійснювати в межах діючого штатного розпису.

Тест малого підприємництва (М-Тест) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають перманентний характер.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта – суб'єкти господарювання, що виробляють теплову енергію на установках з використанням природного газу та альтернативних джерел енергії, і постачають її для потреб бюджетних установ та населення;

потужність об'єктів, які виробляють теплову енергію з альтернативних джерел енергії, зокрема для потреб населення та бюджетних установ;

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не прогноується;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта – не змінюється (в межах робочого часу працівників підприємств та коштів, передбачених на фінансування заробітної плати для них);

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – вище середнього (проект постанови оприлюднено на офіційному веб-сайті Держенергоефективності www.sae.gov.ua).

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Стосовно регуляторного акта буде послідовно здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності, зокрема:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде проведено після набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта;

повторне відстеження результативності – через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років з дня набрання чинності актом;

періодичне відстеження результативності – один раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься Держенергоефективності статистичним методом шляхом аналізу офіційної статистичної інформації. Цільовими групами для проведення відстеження результативності регуляторного акту є суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність з виробництва теплової енергії на установках з використанням природного газу та альтернативних джерел енергії для потреб населення та бюджетних установ.

Т. в.о. Голови Держенергоефективності

О. Товстенко

_____ 2020 р.